

Ilmoituspäätös eläinsuojalle, Forss Riitta, Kiuruvesi

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Veera Kajanus, puh. 040 568 2619

1. ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 115 a §:n yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisesta eläinsuojan toiminnasta.

Ilmoitus koskee eläinsuojan toimintaa Kiuruveden kaupungin kunnan Aittojärven kylässä, tilalla Pymäki 263-411-27-58.

2. ILMOITTAJA

Forss Riitta
Honkaperäntie 409
74740 Aittojärvi

Yhteyshenkilönä toimii Forss Riita puhelin 040 824 9095
Liike- ja yhteisötunnus: 1179673-7
Tilatunnus: 263195453

Eläinsuojan karttakoordinaatit I: 464053 P: 7062927 (ETRS-TM35FIN).

Tilan omistaa hakija.

3. ILMOITUKSEN KÄSITTELEMISEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Tilalla on tällä hetkellä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunnan 4.2.2016 myöntämä ympäristölupa.

Toiminnan laajentaminen edellyttää ilmoituksen käsittelyä.

Lain ympäristönsuojelulain muuttamisesta (1166/2018) liitteen 4 kohdan 5) mukaan eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle on ilmoitusvelvollinen.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) mukaan eläinsuoja, jonka eläinyksikkömäärä on 1025 ja lietalantaloiden katteena toimii kuorettuma, vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on 250 metriä. Eläinsuoja, eläinsuojan laajenusosa ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja on sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöstä.

Ympäristönsuojelulain (527/2014, muutos 1166/2018) 22 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen.

Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Ylä-Savon ympäristölautakunta.

4. ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 22.5.2024. Hakemus on osittain korvattu uusilla versioilla 28.5.2024.

5. ALUEEN KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Tilakeskuksen kohdalla ei ole kaavamerkintöjä.

Tilakeskus sijoittuu maatalousvaltaiselle haja-asutusalueelle Kiuruveden ja Pyhäjärven rajalle Kiuruveden puolelle noin 17 kilometriä Kiuruveden keskustasta. Eläinsuoja ja pellot eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Tilan alueella ei ole arvokkaita luonto- tai maisemakohteita.

Tilakeskus sijaitsee Vuoksen päävesistössä Iisalmen reitin (04.5) Sulkavanjärven (04.55) valuma-alueella (Vaaksjoen valuma-alue 04.557). Valuma-alueella sijaitseva Vaaksjärvi on vedenlaadultaan tyydyttävä (www.vesi.fi pintavesien tila). Lähin vesistö (Laakonpuro) sijaitsee noin 1,8 km etäisyydellä eläinsuojasta etelään.

Lähimmät vakituisesti asutut kiinteistöt sijaitsevat eläinsuojasta noin 770 m koilliseen (Kuusikulma 263-411-27-47 ja Kanervankangas 263-411-27-51). Seuraavaksi lähimmät vakituisesti asutut kiinteistöt sijaitsevat noin 800 m etäisyydessä pohjoisessa. Lähin vapaa-ajanasunto sijaitsee yli 3 km etäisyydellä kaakossa. Lähimmät vapaa-ajanasunnnot sijaitsevat noin 250 metrin etäisyydellä Kotajärven rannalla.

Lähellä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura-kohteita.

6. TOIMINNAN KUVAUS

Tilalla on tällä hetkellä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunnan 4.2.2016 myöntämä ympäristölupa lypsykarjanavetan toiminnalle. Eläinsuojassa on luvan mukaisesti eläinpaikkoja 62 lypsylehmälle ja 5 vasikalle alle 6 kk, eläinyksiköissä 678 ey. Suunnitellun laajennuksen jälkeen tilalla on eläinpaikat 93 lypsylehmälle ja 12 vasikalle alle 6 kk, eläinyksiköissä 1025 ey.

Tilan eläimiä on kahdessa rakennuksessa: lypsylehmät ja vasikat ovat lypsykarjanavetassa ja umpilehmät ovat umpilehmien makuuhallissa. Yli 3 kk ikäinen nuorkarja ja hiehot on sijoitettu vuokrattuun eläinsuojaan tilakeskuksen ulkopuolelle. Muutoksen myötä parsinavetta muutetaan makuuparsipihatoksi ja lypsyjärjestelmä automaattilypsyyn. Samalla nykyinen hiehojen kuivikepohjaosasto muutetaan lypsylehmäpaikoiksi ja osaston yhteydessä olevaa ruokintakatosta jatketaan. Näin saadaan lisättyä lypsylehmäpaikkoja. Entisessä konehallissa olevan umpilehmien makuuhallin yhteydessä on ympäri vuoden käytössä oleva ulkotarha.

Tilalle ei rakenneta uusia lantavarastoja. Tilalla on olemassa olevaa lietelannan varastointitilavuutta yhteensä 2100 m³. Tilakeskuksessa sijaitsee 300 m³ säiliö. Etäsäiliöt 1000 m³ (oma 626-402-62-22) ja 500 m³ (vuokrattu 626-402-80-6) ja 300 m³ (vuokrattu 626-402-30-51) sijaitsevat Pyhäjärven puolella. Kaikki säiliöt ovat betonisia.

Tilan eläimistä lietalannalla on 77 lypsylehmää. Lietalantaa syntyy laskennallisesti vuodessa noin 1964 m³. Maitohuoneen pesuvedet 50 m³ ja muut pesuvedet 200 m³ ja sadevedet 210 m³ lietesäiliöistä sekä sadevedet ulkotarhan ruokinta-alueelta noin 5 m³ vuodessa johdetaan lietesäiliöihin. Yhteensä lietesäiliötilavuutta tarvitaan 2424 m³. Kaikki yli 6 kk ikäiset eläimet laiduntavat 4–5 kuukautta vuodessa. Eläimet ovat öisin ulkona. Laidunnus huomioiden lietalantaa syntyy 8 kk aikana 1309 m³ ja lietalantalavuutta tarvitaan 1774 m³.

Kuivalannan varastointitilavuutta on 1259,7 m³ (1147 m³ ja 112,7 m³). Kuivalantala 1147 m³ sijaitsee kiinteistöllä 626-402-62-22 Pyhäjärvellä. Kuivalantala on kattamaton ja sadevedet imeytetään kuivikkeisiin. Kuormausalueella on 126 m² betonilaatta. Lisäksi lannalle on säilytystilavuutta eläinsuojien kuivikepohja-alueilla. Tilalla on umpilehmien makuuhallissa kestokuivikepohjan tilavuutta 70 m³, lypsykarjanavetan lehmien ryhmäkarsinassa tilavuutta 21,7 m³ (31 m²*0,7 m) ja lypsykarjanavetan vasikoiden ryhmäkarsinassa 21 m³ (30 m²*0,7), yhteensä 112,7 m³. Kuivikepohjat tyhjennetään 3–4 kertaa vuodessa kuivalantalaan tai suoraan pellolle.

Kuivikelantamenetelmällä on lypsylehmiä ja umpilehmiä 16 ja vasikoita 12. Kuivikelantaa syntyy vuodessa noin 535 m³. Lisäksi kuivikelantaa syntyy eläinsuojien poikima- ja sairas-karsinoissa noin 150 m³ vuodessa. Sadevesiä kattamattomaan kuivalantalaan kertyy 36 m³. Yhteensä kuivalantalavuutta tarvitaan 721 m³.

Kuivalantalan tilavuus on tilalla laskennallisesti riittävä 12 kk:n varastointiin. Lietesäiliöiden tilavuus on laskennallisesti riittävä 8 kk:n varastointiin.

Lanta käytetään lannoitteena tilan omilla pelloilla (62 ha) ja vuokrapelloilla (82 ha). Yhteensä lannan levitykseen on peltoa käytössä 144 ha. Eläinsuojan maksimieläinmäärän suhteen laskettuna lannan levitystä varten tarvitaan noin 73 ha peltoa. Laskenta perustuu lannan ravinnepitoisuuksiin ja se on esitetty valtioneuvoston asetuksessa 138/2019. Haki-jalla on käytössään riittävästi peltopinta-alaa lannan levitykseen.

Lannanlevitys tehdään nitraattiasetuksen (1250/2014), lannanlevityssuunnitelman ja tukiehtojen mukaisesti. Tilalla on aiesopimus lannan toimittamisesta Suomen Lantakaasu Oy:n suunnitteilla olevaan biokaasulaitokseen. Pilaantuneet rehut (2 tn) varastoidaan kuivalantalassa ja levitetään lannoitteeksi pelloille.

Kaikki yli 6 kk ikäiset eläimet laiduntavat vähintään 4 kk ajan. Laidunala on käytössä vuossittain noin 20 ha. Laitumilla ei ole pysyviä ruokinta- tai juottopaikkoja. Laitumet eivät rajoitu vesistöön ja niissä on kiertävät juomapaikat. Eläimet ovat öisin ulkona.

Umpilehmien makuuhallin (70 m²) yhteydessä on maapohjainen ulkotarha, jonne eläimillä on vapaa kulku ympäri vuoden. Ulkotarhassa on kattamaton kiinteä ruokintapaikka, johon tullaan tekemään tiivispohjainen laatta, josta nesteet ja sadevedet pumpataan eläinsuojan lietekuiluihin ja edelleen lietesäiliöön. Lanta ja rehutähteet siivotaan kuivalantalaan tarvittaessa.

Tilalla tehdään rehu esikuivattuna paaleihin 1750 tonnia vuodessa. Paalit varastoidaan pelloilla ennen tilalle kuljettamista. Paalit avataan kiinteäpohjaisella alustalla suoraan apevaunuun. Rehu pyritään tekemään niin kuivana, ettei puristenesteitä synny. Mahdolliset nesteet voidaan imeyttää tiiviiltä alustalta kuivikemateriaaliin ja varastoida kuivalantaan. Rehun säilöntään käytetään biologista säilöntäainetta. Tarvittaessa rehua voidaan tehdä myös peltoaumaan.

Taloukeskuksen vesi tulee vesijohtoverkostosta.

Tilakeskuksessa on käytössä työkoneiden tankkausta varten lukittava 2400 litran muovinen 2-vaippasäiliö (ylitäytönestin ja laponesto, sähköpumppu). Säiliö on valmistettu vuonna 2013. Polttoainesäiliö on maapohjalla ja tankkauspaikalla on betonilaatta. Säiliön lähellä on imeytysmateriaalia mahdollisten vuotojen varalta.

Muut öljytuotteet (10 l) ja jäteöljyt (10 l) varastoidaan öljytynnyreissä konehallissa tiiviillä betonilattialla, jossa on öljynerotuskaivo. Tilalla käytettävät kemikaalit, kuten eläinsuojissa tarvittavat pesuaineet (120 l), desinfiointiaineet (200 l) ja eläinten lääkkeet (< 5 kg), säilytetään niille varatuissa, lukittavissa tiloissa. Biologinen säilöntäaine 20 litraa säilytetään varastotiloissa omissa pakkauksissaan. Lannoitteita käytetään 30 tn vuodessa ja varastoidaan enintään 15 tn ja ne säilytetään suursäkeissä konehallissa tai lavoilla peitettynä. Kasvinsuojeluaineita käytetään 0–500 litraa vuodessa ja levityksen ja hankinnan hoitaa urakoitsija.

Tilalla muodostuu sekajätettä arviolta 600 kg vuodessa ja jäte varastoidaan jäteastiassa ja toimitetaan jätehuollon kautta jätteen keräykseen. Maatalouden muoveja kertyy 5 tonnia vuodessa ja paalimuovit säilytetään kasassa peitettynä betonialustalla ja kierrätetään MuKi -hankkeen maatalousmuovin keräyksen kautta. Muut muovit säilytetään jäteastiassa ja toimitetaan muovin keräykseen. Metalleja syntyy 300 kg vuodessa ja ne säilytetään konehallissa jäteastiassa ja toimitetaan metallinkeräykseen. Jäteöljyt ja liuotinjätteet sekä akut (1–2 kpl) ja paristot ja käsitelty puu toimitetaan vaarallisen jätteen keräykseen vähintään kerran vuodessa. Kuolleet eläimet säilytetään eläinsuojasta kauempana tiiviillä alustalla peitettynä ja toimitetaan Honkajoki Oy:lle.

Tila sijaitsee maatalousvaltaisella haja-asutusalueella. Toiminta on normaalia maataloustoimintaa, josta syntyvät haju-, melu- ja pölypäästöt ovat paikallisia ja ajoittaisia. Lähiympäristössä ei ole naapureita, häiriöille herkkiä kohteita eikä merkittäviä luontokohteita. Eläinsuojien vaikutusalueella ei ole muita häiriötä aiheuttavia toimintoja kuten muita eläinsuojia. Toiminnasta syntyy hajuhaittoja lähinnä lantavarastojen tyhjennyksen ja lannan levityksen yhteydessä. Hajuhaittoja pyritään vähentämään levittämällä mahdollisimman suuri osa lietteestä multaavalla laitteella. Kuivikelanta ja kestokuivikepohjat tyhjenetään suoraan pellolle tai kuivalantaloihin, joista lanta levitetään pelloille kevät- ja syys- töiden yhteydessä ja mullataan ympäristösäädösten aikarajojen puitteissa. Hajuhaittoja ehkäisee kattamattomien lietesäiliöiden pinnalle muodostuva luonnollinen kuorettuma. Lietesäiliöiden kuorettuma säilytetään täyttämällä lietesäiliö altapäin tai etäsäiliössä kuorettuman alle.

Melu- ja pölyhaittoja syntyy pääosin tilan toimintaan liittyvästä liikenteestä. Tilalla käy maitoauto joka toinen päivä. Eläinkuljetuksia ja erilaisia tavarantoimituksia on noin 3–4 kertaa kuukaudessa. Lisäksi tilan toiminnasta syntyy traktori- ja työkoneliikennettä, jota on eniten sesonkitöiden, kuten lannanlevityksen, kylvötöiden ja sadonkorjuun yhteydessä. Liete ja kuivalanta siirretään etävarastoihin talven aikana kuorma-autolla, mikä vähentää liikennettä lannan levityksen aikana.

Suurimmat eläinsuojien toimintaan liittyvät riskit ovat tulipalo, pitkä sähkö- tai vesikatko, liete- tai polttoainesäiliövuoto ja mahdollinen eläintautiepidemia. Häiriötilanteiden varalle on laadittu pelastus- ja varautumissuunnitelma. Tilalla on aggregaatti sähkökatkojen varalle. Eläinsuojien, lantavarastojen ja muiden tuotantorakennusten ja –rakenteiden kuntoa tarkkaillaan päivittäisten töiden yhteydessä ja rikkoontumiset korjataan heti kuin mahdollista. Tarttuvia eläintauteja ehkäistään haittaeläimiä torjumalla, tautisululla ja tarjoamalla eläinsuojissa vieraileville henkilöille suojavarusteet. Häiriötilanteissa ollaan yhteydessä eläinlääkäriin, ympäristöviranomaisiin ja pelastusviranomaisiin.

Toiminnasta aiheutuu tavanomainen määrä traktori- ja työkoneliikennettä. Työkoneliikennettä on erityisesti sesonkiaikoina kuten kevättöiden, lannan levityksen ja säilörehun korjuun yhteydessä. Maidonkeräily tapahtuu joka toinen päivä. Eläinkuljetuksia ja erilaisia tavarantoimituksia on noin 3–4 kertaa kuukaudessa. Etäsäiliöt täytetään talven aikana kuorma-autolla.

Parasta käyttökelpoista tekniikka ilmoituksen mukaan toiminnassa on lietelannan levittäminen sijoittamalla, aiesopimus materiaalin toimittamisesta suunnitteilla olevaan biokaasulaitokseen, eläinsuojien painovoimainen ilmanvaihto, maidon esijäähdytys ja lämmön talteenotto käyttöveden lämmitykseen ja valaistuksen vaihtaminen led-valaistukseen. Aperuokinta vähentää rehujätteen määrää ja kasvinsuojeluaineiden levitys tehdään ajo-opastinta ja lohkoautomaatiikkaa hyödyntäen ravinnevalumien hillitsemiseksi ja kasvinsuojeluaineiden haittojen vähentämiseksi.

7. ILMOITUKSEN KÄSITTELY

7.1 Kuulutus

Ilmoitus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Kiuruveden ja Iisalmen kaupunkien ilmoitustauluilla 12.6. – 19.7.2024. Kuulutusta koskeva ilmoitus on julkaistu Kiuruvesi-lehdessä 12.6.2024. Kuulutuksesta on lisäksi annettu tietoa erikseen niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee (eläinsuojan vaikutusalue 600 m).

7.2 Lausunnot

Ilmoituksesta pyydettiin lausunto ympäristönsuojelulain 42 § kohdan 2) mukaisesti sijainnikunnan terveydensuojeluviranomaiselta. Lausuntoa pyydettiin 42 § kohdan 1) mukaisesti Pyhäjärven ympäristönsuojeluviranomaiselta, koska tila sijaitsee Pyhäjärven kunnan välittömässä läheisyydessä ja tilan toimintaan liittyviä lannanvarastointitiloja sijaitsee Pyhäjärven kunnan alueella.

Hakemuksesta ei jätetty lausuntoja.

7.3 Muistutukset ja mielipiteet

Ilmoituksesta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

7.4 Vastine

Vastineen pyytämiseksi ei ollut tarvetta.

7.5 Tarkastus

Tilalla käytiin tarkastuksella 20.8.2024 hakemuksessa esitettyjen tietojen täsmentämisiksi. Tarkastusmuistio on liitetty ilmoitushakemusaineistoon.

8 YLÄ-SAVON YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää Forss Riitalle ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituspäätöksen eläinsuojan toiminnan olennaiseen muuttamiseen Kiuruveden kaupungin tilalla Pyymäki (263-411-27-58).

Päätöksen saajan on noudatettava toiminnassaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sitovasti esittämiään tietoja ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä.

Tämä päätös kumoaa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunnan 4.2.2016 § 9 myöntämän ympäristöluvan.

9. MÄÄRÄYKSET

9.1. Eläinsuojaan saa yhteensä sijoittaa kerrallaan enintään 1025 eläinyksikköä vastaavan eläinmäärän. Eläinpaikkojen ikäjakaumaa voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät keskimäärin ylitä edellä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Perustelut: Ilmoitus on hyväksytty eläinsuojan enimmäispaikkaluvun mukaisesti (93 lypsy-lehmää ja 12 vasikkaa alle 6 kk). Eläinten ikäjakaumakohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti sekä eläinaineksen uusimisen yhteydessä. Toimintaa tulee kuitenkin harjoittaa päätöksen perusteena olevien eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa siten, että tuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yllä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuotantoa tai muita ympäristövaikutuksia. (YSL 52 §)

9.2. Lantavarastojen tulee riittää 12 kuukauden lantamäärän varastointiin. Eläinten laiduntaminen voidaan huomioida lantalan mitoituksessa enintään 4 kuukauden laiturille jäävän lannan osalta.

Perustelut: Lannan varastointitilavuuksien tulee vastata 12 kuukauden laskennallista varastointitilavuutta laidunnus huomioiden. Varastotilavuudessa on otettava huomioon

eläinsuojan pesuvedet ja avoimiin säiliöihin kertyvät sadevedet. Hakijan käytössä on laskennallisesti riittävästi varastointitilavuutta 8 kk:n ajaksi lietelannan osalta ja 12 kk:n ajaksi kuivikelannan osalta. (YSL 7-8, 16-17, 52 §, VNA 1250/2014 5 §)

9.3. Eläinsuojien rakenteet sekä lantavarastojen rakenteet tulee ylläpitää vesitiiviinä siten, etteivät lanta ja muut siellä muodostuvat nesteet pääse valumaan pohjaveteen ja muualle ympäristöön. Rakenteet on pidettävä kunnossa ja tarkastettava vuosittain. Lantalat on tyhjennettävä ja niiden kunto on tarkastettava vuosittain. Rakenteiden ja laitteiden on oltava sellaisia, ettei lantalan tyhjennyksen ja lannan siirtojen ja kuljetuksen aikana pääse tapahtumaan vuotoja. Mahdolliset vuodot on siistittävä.

Tilan liete- ja kuivalantavarastojen edustoilla on oltava kovapohjaiset kuormausalustat.

Ulkotarhan ruokintapaikoilla tulee olla tiivis alusta ja sille kertyvä lanta ja pilaantuneet rehut tulee poistaa riittävän usein. Ulkotarhan tiivis alue tulee muotoilla niin, että valumavedet saadaan johdettua tiiviiseen säiliöön. Alueelle kertyvät lannat ja rehutähteet tulee siivota riittävän usein. Ulkotarhaa tulee hoitaa niin, että kasvillisuus kestää kulutuksen. Ruokintapaikan tiiviin alueen tulee olla riittävän iso, niin että kerralla ruokailemassa olevat eläimet mahtuvat tiiviille alueelle kokonaisuudessaan. Kulkureitti makuuhallilta makuuhallin välittömässä läheisyydessä olevalle pysyväälle ruokintapaikalle on perustettava tiiviiksi. Suunnitelma tiiviin alueen rakentamisesta ja vesien johtamisesta on esitettävä 1 kk etukäteen ennen rakentamista ympäristönsuojelutarkastajalle.

Perustelut: Tiiviit rakenteet, lantavarastojen tyhjennys ja lannan kuljetus asianmukaisin laittein sekä määräys lietelantalan rakenteista estävät lannan ja muiden jätevesien pääsyn maaperään ja pohjaveteen sekä ympäristön likaantumisen. Vuosittaisilla tarkastuksilla varmistetaan rakenteiden kunto ja mahdolliset vauriot havaitaan ja korjataan mahdollisimman nopeasti. Asetuksen 7 §:n 5 momentin mukaan lannan kuormausalustan tulee olla kovapohjainen. Ulkotarhaa tulee hoitaa niin, ettei se aiheuta ravinnepestöjä pinta- ja pohjavesiin. Ruokintapaikkojen kattamisvaatimus ei koske toiminallisesti eläinsuojan yhteydessä toimivia ruokintapaikkoja. Tiiviin alueen koosta on määrätty, jotta ruokintapaikalta ja sen kulkureitiltä ei tule ravinnevalumia ympäristöön. (YSL 7-8, 16-17, 52 §, NaapL 17-18 §, JäteL 13 §, VNA 1250/2014 5, 7 §)

9.4. Lanta on hyödynnettävä suunnitelmallisesti. Lannan levitykseen tulee olla riittävästi peltopinta-alaa, joka lasketaan eläinsuojan todellisen eläinmäärän perusteella. Ilmoituksen mukaisella maksimieläinmäärällä 1025 peltola tulee olla 73 ha. Tai lannan hyödyntämiseen muulla tavoin on oltava asianmukaiset kirjalliset sopimukset.

Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30-100 m levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla.

Perustelut: Lannan levitykseen soveltuva peltopinta-ala lasketaan Valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteen 2 mukaisesti. Hakijalla on käytettävissä riittävästi peltohehtaareja lannan levitykseen.

Valtioneuvoston antaman asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) mukaan talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille jätetään maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30–100 metrin levyinen suojavaöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla. (YSL 6-8, 14–17, 52, 58 §, NaapL 17–18 §, JäteL 13 §, VNA 1250/2014 10 §)

9.5. Kemikaalien, rehujen ja jätteiden (lanta ja pilaantunut rehu mukaan lukien) varastoinnista ja käsittelystä ei saa aiheutua terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pohja- tai pintavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on varastoitava tiivispohjaisessa varastossa, josta mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen.

Kuolleet eläimet on varastoitava ennen poiskuljetusta tiivispohjaisella alustalla siten, että varastoinnista ei aiheudu valumia ympäristöön eikä karpäs- tai hajuhaittaa. Jos kuolleita eläimiä varastoidaan vähintään kolme vuorokautta, tulee varastointiin käytetyn tilan olla jäähdytetty tai sen lämpötilan on muutoin oltava riittävän matala, jotta raadot säilyvät pilaantumattomina.

Perustelut: Määräyksellä estetään maaperän ja pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee ottaa huomioon kunkin valmisteiden käyttöturvallisuusohjeissa annetut määräykset.

Eläinjätteiden varastoinnista ei saa aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä terveyshaittaa. (YSL 16–17, 52 §, JäteL 12–13, 72 §, NaapL 17 §, VNA 1250/2014 7 §, VNA 138/2019 7–8 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.6. Polttonestesäiliöt tulee olla sijoitettuna tiivispohjaiselle alustalle sekä koneiden tankkauspaikka tulee olla tiivis, siten että mahdolliset säiliön vuodot ja tankkauksen yhteydessä syntyvät roiskeet on mahdollista kerätä talteen. Jotta mahdolliset säiliön vuodot voidaan kerätä talteen, tulee säiliöiden olla esimerkiksi valuma-altaallisia säiliöitä tai valuma-altaassa katoksessa. Suoja-altaaseen tulee mahtua 110 % suurimman säiliön tilavuudesta. Alle 5 m³ kaksivaippasäiliöllä voidaan erillinen suoja-allas korvata sijoittamalla säiliö nestetiiviiksi rakennetulle riittävän suurelle tasaiselle alustalle. Kaksivaippasäiliössä, jonka rakenne on sellainen, että mahdollinen ylitäyttö ohjautuu uloimman vaipan sisälle, voidaan tiivis alusta korvata kovapohjaisella alustalla, mutta tankkauspaikan tulee olla tiivis.

Polttonestesäiliöt tulee olla varustettuna laponestolla, tyyppikilvellä, lukituksella sekä ylitäytönestolla. Polttonestesäiliöiden kunto on tarkastettava riittävän usein ja tarvittaessa huollettava. Säiliöiden läheisyydessä tulee olla riittävästi imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Mahdollisessa vahinkotilanteessa maahan päässyt öljy on kerättävä välittömästi talteen. Säiliöön törmääminen on estettävä suojauksin.

Polttoaineen varastointi tulee saattaa tämän määräyksen mukaiseksi 30.6.2025 mennessä.

Perustelut: Polttonestesäiliöiden ja -varastojen tulee soveltua käyttötarkoitukseensa. Säiliöiden tulee olla 2-vaippasäiliöitä, valuma-altaallisia säiliöitä tai valuma-altaassa katoksessa. Tiivispohjainen alusta mahdollistaa vuotojen nopean havaitsemisen ja vuotojen poistamisen riittävän ajoissa ennen kuin polttoaine pääsee maaperään. Vaadittava tiivis, polttoaineiden liuottavat vaikutukset kestävä alusta ja tankkausalusta voi olla muun muassa teräsbetonia, asfalttia tai muovikalvoa. Muovikalvon täytyy olla 1.0 mm paksuista HDPE-kalvoa tai ominaisuuksiltaan vastaavanlaista tiivistyskalvoa, kuten esimerkiksi joustavampaa LLDPE-kalvoa, monikerroskalvoa tai ns. EIA-kalvoa. Polttonestesäiliöiden varustus pienentää säiliön täyttämisen tai tankkaamisen yhteydessä syntyvää öljyvuotoriskiä. (YSL 15–17, 52 §)

9.7. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet on lajiteltava ja toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Hyötykäyttöön kelpaamaton jäte on toimitettava jätekeskukselle, jolla on ympäristölupa jätteen käsittelyyn. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai niihin ei saa sekoittaa muuta jätettä tai ainetta siten, että siitä voi aiheutua haittaa terveydelle, ympäristölle tai öljyjätehuollon järjestämiselle. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa vaarallisen jätteen käsittelyyn. Jätteiden käsittelyssä on noudatettava voimassa olevia Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä.

Perustelut: Jätteen synnyn ehkäiseminen on jätelain keskeinen tavoite, minkä takia jätteet on hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan. Jätteen haltijaa koskevat jätelain 8 §:n mukaiset yleiset velvollisuudet noudattaa lain etusijajärjestystä, jätelain 12 §:n mukaiset selvilläolovelvollisuudet sekä jätelain 13 §:n mukaiset jätehuollon huolehtimisvelvollisuudet. Valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen mukaan jätteet on koottava, pakattava ja merkittävä siten, että niille voidaan järjestää asianmukainen jätehuolto. Lämmityskattilassa poltettavaksi soveltuvat jätteet (käsittelemätön ja puhdas puujäte sekä sytykkeenä pieninä määrinä esim. paperi ja pahvi) voidaan polttaa. Muiden jätteiden polttaminen on kielletty. Poltettava puu ei saa sisältää halogenoituja orgaanisia yhdisteitä tai raskasmetalleja. Näitä yhdisteitä saattaa olla puunsuoja- tai pintakäsittelyssä puussa. (YSL 52, 58 §, JäteL 6, 8, 12–13, 15–17, 72 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.8. Ilmoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöönottoon.

Perustelut: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja sen takia seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. (YSL 6-8, 52 §, YSA 15 §)

9.9. Eläinsuojan ja lantavarastojen rakenteiden tarkkailusta, huolloista ja korjauksista on pidettävä kirjaa, johon merkitään tarkastuksen ajankohdat, tehdyt havainnot ja tehdyt huoltotoimet.

Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta:

1) eläinten määrä;

- 2) toiminnassa vuosittain muodostuva lannan kuutiometrimäärä eläinlajeittain ja lanta-tyypeittäin;
- 3) lannan toimituspaikat tai vastaanottajat ja lannan toimittamisen ajankohdat eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 4) uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset; sekä
- 5) ympäristöluvanvaraiseen laitokseen vuosittain toimitettavien ja haudattujen kuolleiden eläinten määrä kappaleina tai tonneina ja toimitusten ajankohdat.
- 6) Toiminnassa vuosittain syntyvät jätteet: jätelaji, jätteiden määrä ja toimituspaikat sekä käsittelymenetelmän kuvaus.

Seurantatiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan ja pyydettyäessä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tilalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa merkittävää ympäristöhaittaa, on ilmoitettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus tulee tehdä esimerkiksi lietesäiliön rikkoutuessa.

Perustelut: Määräykset tuotantoon liittyvien rakennusten ja rakenteiden tarkkailusta annetaan ympäristön pilaantumisen estämiseksi. Määräykset toiminnan seurannasta ja muutosten ilmoittamisesta ovat tarpeen toiminnan valvomiseksi. Raportointi tulee tehdä ensisijaisesti sähköisen järjestelmän kautta. Jätekirjanpidosta tulee löytyä jätelajikkeen nimi ja jättekoodi, jätteiden määrä (tonneina tai kiloina), jätteen vastaanottajan nimi, y-tunnus ja osoite ja käsittelymenetelmän R/D-koodi ja kuvaus kuten jätteen toimitus jäteasemalle. (YSL 8, 62, 94, 170 §, JäteL 12, 118–122 §, VNA 138/2019 9 §)

9.10. Toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muuttumisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tilalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava suunnitelmiseen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle etukäteen kirjallisesti. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi eläinmäärän muutokset, jaloittelualueen perustaminen tai lannan käsittelyn muutokset kuten lannan toimittaminen biokaasulaitokseen tai separoinnin aloittaminen.

Perustelut: Määräys on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Valtioneuvoston asetuksessa on määrätty jaloittelualueiden perustamisesta. Suunnitelmien toimittamisella etukäteen voidaan varmistaa, että asetuksen vaatimukset täyttyvät. Muutokset lannankäsittelyssä voivat vaikuttaa lannan varastointilavuuksien tarpeeseen tai tarvittavaan lannanlevitysalaan. Eläinmäärän muutos voi laukaista ilmoitusmenettelyn muutoksen tarpeen. (VNA 138/2019 9 §)

10. RATKAISUN PERUSTELUT

Kun toimintaa harjoitetaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sekä tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan päätöksen määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Ympäristölautakunta katsoo, että toiminnasta ei aiheudu toiminnan laatu, lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta täyttää jätelain vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) mukaan eläinsuoja, jonka eläinyksikkömäärä on 1025 ja lietalantaloiden katteena toimii kuorettuma, vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on 250 metriä. Eläinsuoja, eläinsuojan laajenusosa ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja on sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöstä. Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat 770 metrin etäisyydellä. Vesistöjä ei ole 50 metrin etäisyydellä.

Edellytykset ilmoituksen hyväksymiselle ovat olemassa.

11. VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

12. ILMOITUSPÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava ympäristölupa tai tehtävä ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitus. (YSL 29, 87, 115 a §)

13. ASETUSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä ilmoituspäätöstä ankarampia säännöksiä tai ilmoituspäätöksestä poikkeavia säännöksiä ilmoituspäätöksen voimassaolosta, on asetusta noudatettava. (YSL 70 §)

14. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen (16.9.2024).

Tämä päätös on lainvoimainen 23.10.2024, jos päätökseen ei haeta muutosta. Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 115 d §).

15. SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014, muutos 1166/2018)
Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014, muutos 50/2019)
Jätelaki (JäteL 646/2011, muutos 714/2021)
Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920)
Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VNa 1250/2014)

Lisäksi on otettu huomioon:

Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojelumääräykset 13.2.2012,

Ylä-Savon jätehuoltomääräykset 1.7.2023,

Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja -ohjeet:

MMM asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista

(606/2023), jota täydentää ohjeistus Kotieläinrakennusten ympäristöhuolto (MMM-RMO C4, 7.1.2001)

Ratkaisu on tehty vireilletulo ajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

16. KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Koska ilmoitus on tullut vireille 22.5.2024 ja eläinmäärä on 1025 ey, ilmoituspäätöksen saajalta peritään eläinsuojan ilmoituksen käsittelystä 2100 euroa Ylä-Savon ympäristönsuojelupalveluiden asiakasmaksujen 2024 mukaisesti.

Kuulutuskustannukset peritään todellisten kulujen perusteella.

17. PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ylä-Savon ympäristölautakunta tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lisälmen kaupungin verkkosivuilla: www.iisalmi.fi.

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Kiuruveden kaupungin ja Pyhäjärven kaupungin verkkosivuilla. Kuulutus julkaistaan Kiuruvesi-lehdessä.

17.1 Päätös

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ilmoituspäätös on toimitettava ilmoittajalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

- Forss Riitta
- Pohjois-Savon ELY-keskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
- Pohjois-Savon ELY -keskus, Maaseutuelinkeinot-vastuualue
- Pyhäjärven ympäristönsuojeluviranomainen
- Kiuruveden kaupunginhallitus
- Kiuruveden rakennusvalvontaviranomainen
- Kiuruveden terveydensuojeluviranomainen
- Ympäristönsuojelun tehtäväalue/Kiuruveden toimipiste

17.2. Tieto päätöksestä

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ilmoituspäätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat sitä erikseen pyytäneet sekä

niille, joille ympäristönsuojelulain 44 §:n 2 momentin mukaan annettu ilmoituksesta erikseen tieto. Tieto päätöksestä toimitetaan seuraaville:

- Ne, joille on annettu tieto ilmoituksesta
- Muistuttajat

18. PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ, JULKAISUPÄIVÄ JA PÄÄTÖKSEN TIEDOKSISAANTIPÄIVÄ

Päätöksen antopäivä on 16.9.2024

Kuulutuksen julkaisupäivä on 16.9.2024

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 22.9.2024.

19. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 22.10.2024.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen PL 204, 65101 VAASA. Valitusosoitus on liitteenä.

Ilmoituspäätös annetaan Iisalmen ja Kiuruveden kaupungin ilmoitustauluille asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä (julkipano), jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon. Lisäksi ilmoituspäätös julkaistaan Pyhäjärven kaupungin ilmoitustaululla.